

Историјски гледано, прошао је један век, тачније 102 године од Јабланичко-Топличког устанка. Јако дуг период сећања, на последице ратова, и борби које су се водиле за слободу овог краја. Бугарско освајање ових простора, терор и насилна бугаризација довели су до избијања Топличко-јабланичког устанка, једине оружане побуне у окупираној Европи.

Долазак некадашњих старешина црногорске војске у ове крајеве везује се за избијање Топличко-јабланичког устанка. Браћа Влаховић, Милинко и Тошко, уз помоћ локалних четовођа Синадина Јанковића, попа Димитрија Димитријевића, Грујице Албијанића и многих других, подигли су устанак у овим крајевима. Одзив становника Горње Јабланице на устанак био је велики.

Иако краткотрајан, устанак је успео да преко црногорских старешина поново повеже српски народ у Србији и Црној Гори. Погибија устаничких старешина, а међу њима и Тошка Влаховића, показала је да су и главнокомандујући у побуни поделили судбину свога народа. Нама, њиховим потомцима, остаје света мисија да се сећамо својих хероја и да их никад не заборавимо.

У знак поштовања и сећања, Општина Медвеђа, Општински одбор Савеза потомака ратника Србије 1912-1920 Медвеђа и захвални народ Горње Јабланице подигли су спомен-плочу организаторима и вођама Топличко-јабланичког устанка, војводама Милинку и Тошку Влаховићу.

Спомен-плочу су открили председник општине Медвеђа, др Небојша Арсић и председник Републичког одбора Удружења савеза потомака ратника Србије 1912-1920, Љубомир Марковић који је доделио Захвалницу Небојши Арсићу, и Споменицу Организацији Савеза потомака ратника у Медвеђи.

Венце су положили, представници општине Медвеђа, на челу са председником, Небојшом Арсићем. Потом су редом полагали венце: председник Општинског одбора Савеза потомака Светислав Миловановића са члановима удружења, начелник Јабланичког округа, Милош Ћирић са сарадницима, а затим и представници Републичког, окружног, градских и општинских одбора Удружења савеза потомака ратника Србије, из Београда, Ниша, Лесковца, Врања, Прокупља, Пожаревца, Лебана,

Бојника и Власотинца.

Присутнима се најпре обратио, председник Општинског одбора Савеза потомака ратника из Медвеђе, Светислав Миловановића који је поздравио присутне госте и суграђане, а затим и председник Општине Медвеђа, Небојша Арсић.

“Све што је део нашег народа, епско и историјско наслеђе, све што је заветни стих, наша генетска, историјска и митска матрица, сви наши преци, су се у Јабланичко-Топличком устанку као водилја, прелила у онај део срца који бије и добија бој. Ови пали борци нису бранили само територију, већ Србију као симбол слободе. Та слобода постала је завет, који смо дужни да чувамо и предамо нашим потомцима. Окупатора данас нема и не смемо дозволити да се икада овакав злочин над српским становништвом понови. Када свој народ браните, не чините то оружјем само. "Оружје" којим се бранимо може бити и песма, књига, писмо и језик, очување вере, а наравно и сећање на све оне који су живот дали за слободу, на све храбре и поносне пале борце. Зато у нама лежи понос, привилегија али и огромна обавеза и мени лично, да као потомак храбрих предака који су живот дали за овај крај, подсећам наше младе нараштаје да се наше историје треба поносити. Она се учи, памти и поштује.”- истакао је у свом говору, председник општине Медвеђа.

На самом крају изведен је краћи драмски приказ представе „Јунаци гвозденог пука“ Културног центра Општине Медвеђа, чиме је и завршена свечаност.

{gallery}102{/gallery}